

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2000
ΔΕΥΤΕΡΑ 22 ΜΑΪΟΥ 2000
ΔΕΣΜΗ ΤΡΙΤΗ (3η)
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ : ΤΡΕΙΣ (3)

Α' Διδαγμένο Κείμενο
Σοφοκλής, Οιδίπους Τύραννος, 1060-1071

ΙΟΚΑΣΤΗ

μη πρὸς θεῶν, εἴπερ τι τοῦ σαυτοῦ βίου
κήδη, ματεύσης τοῦθ'· ἄλις νοσοῦσ' ἐγώ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

θάρσει· σὺ μὲν γὰρ οὐδ' ἐὰν τρίτης ἐγὼ
μητρὸς φανῶ τρίδουλος, ἐκφανῆ κακή.

ΙΟΚΑΣΤΗ

ὄμως πιθοῦ μοι, λίσσομαι, μὴ δρᾶν τάδε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

1065 οὐκ ἂν πιθοίμην μὴ οὐ τάδ' ἐκμαθεῖν σαφῶς.

ΙΟΚΑΣΤΗ

καὶ μὴν φρονοῦσά γ' εὔ τὰ λῶστά σοι λέγω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

τὰ λῶστα τοίνυν ταῦτά μ' ἀλγύνει πάλαι.

ΙΟΚΑΣΤΗ

ῶ δύσποτμ', εἴθε μήποτε γνοίης ὅς εἴ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ἄξει τις ἐλθὼν δεῦρο τὸν βοτῆρά μοι;
ταύτην δ' ἐᾶτε πλουσίω χαίρειν γένει.

ΙΟΚΑΣΤΗ

οὐῖοι, δύστηνε·

Β' Αδίδακτο Κείμενο**Ξενοφῶν, Κύρου Ἀνάβασις, 6, 7, 11-13**

Ἐπὶ δὲ τούτῳ ἐπιόντες οἱ Μαντινεῖς καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν Ἀρκάδων ἀναστάντες ἐξοπλισάμενοι ὡς ἐδύνατο κάλλιστα ἦσαν τε ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν ἐνόπλιον ῥυθμὸν αὐλούμενοι καὶ ἐπαιάνισαν καὶ ὠρχήσαντο ὥσπερ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς προσόδοις. Ὁρῶντες δὲ οἱ Παφλαγόνες δεινὰ ἐποιοῦντο πάσας τὰς ὀρχήσεις ἐν ὄπλοις εἶναι. Ἐπὶ τούτοις ὀρῶν ὁ Μυσὸς ἐκπεπληγμένους αὐτούς, πείσας τῶν Ἀρκάδων τινὰ πεπαμένον ὀρχηστρίδα εἰσάγει σκευάσας ὡς ἐδύνατο κάλλιστα καὶ ἀσπίδα δούς κούφην αὐτῇ. Ἡ δὲ ὠρχήσατο πυρρίχην ἐλαφρῶς. Ἐνταῦθα κρότος ἦν πολὺς, καὶ οἱ Παφλαγόνες ἤροντο εἰ καὶ γυναῖκες συνεμάχοντο αὐτοῖς. Οἱ δ' ἔλεγον ὅτι αὗται καὶ αἰ τρεψάμμεναι εἶεν βασιλέα ἐκ τοῦ στρατοπέδου.

- **πεπαμένον** : ἀντὶ **κεκτημένον**
- **ὀρχηστρίς** = χορεύτρια
- **πυρρίχη** : εἶδος ἀρχαίου πολεμικοῦ χοροῦ

Γ' Παρατηρήσεις

1. Στὴ συγκεκριμένη στιχομυθία (στ. 1060-1071) ὁ Οἰδίποδας καὶ ἡ Ἰοκάστη ἐκφράζουν τὴν ἀγωνία τους, γιὰ διαφορετικὸ ὅμως θέμα ὁ καθένας. Νὰ ἐπισημάνετε αὐτὰ τὰ θέματα καὶ νὰ σχολιάσετε τὴ στᾶση τοῦ καθενός. Μὲ ποια μέσα καὶ τρόπους ὁ ποιητὴς κατορθώνει νὰ ἀπεικονίσει τὴ στᾶση τους αὐτή;
2. Ἡ χρονολόγηση τῶν ιστορούμενων γεγονότων πρὶν ἀπὸ τὸ Θουκυδίδη καὶ ἡ δική του μέθοδος χρονολόγησης.

3. ἐπιόντες: Να κλίνετε τον ενεστώτα της προστακτικής. τινές:
Να γράψετε όλους τους τύπους των πλαγίων
πτώσεων του ουδετέρου γένους στον ενικό και τον
πληθυντικό αριθμό.

ἐκπεπληγμένους: Να κλίνεται τον υπερσυντέλικο της
οριστικής στη φωνή στην οποία βρίσκεται ο
τύπος.

ἐδύνατο: Να γράψετε το τρίτο πρόσωπο του πληθυντικού
αριθμού του ενεστώτα σε όλες τις εγκλίσεις.

ἤροντο: Να γράψετε το δεύτερο πρόσωπο του ενικού
αριθμού του χρόνου και της φωνής στην οποία
βρίσκεται ο τύπος σε όλες τις εγκλίσεις.

εἶεν: Να κλίνετε τη μετοχή ενεστώτα του αρσενικού γένους
στον πληθυντικό αριθμό.

4. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις:
ἐκπεπληγμένους, τῶν Ἀρκάδων (το δεύτερο του κειμένου),
αὐτοῖς, βασιλέα.

β) Καὶ οἱ Παφλαγόνες ... ἐκ τοῦ στρατοπέδου:
Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.